

GŁOS LESZCZYŃSKI

Polski, katolicki, bezpartyjny dziennik dla wszystkich stanów.

Wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt.

Cztery bezpłatne dodatki tygodniowe:

Przyjaciel Rolnika, Ognisko Domowe (dla rodzin),
Przegląd Tygodniowy (Instr.) i Arkusz powieściowy.

OJCZYZNĘ BUDUJE SIĘ
SPEŁNIANIEM OBOWIĄZKU!

Wydawca: Drukarnia Leszczyńska Spółdz. z o. o.

Adres redakcji i administracji:

Leszno (Woj. Poznań) ul. Wolności 21. Tel. 61 i 64.

Warunki prenumeraty i ogłoszeń na ostatniej stronie.

Nr. 262.

Leszno, środa dnia 12 listopada 1930 r.

Rok XL.

Brońmy emigrację naszą przed wynarodowieniem.

(KAP.) Pod powyższym nagłówkiem ukazał się w tych dniach w „L'Ami du peuple” jednym z najpopularniejszych dzienników paryskich, artykuł p. E. Gascoina, na który warto zwrócić uwagę społeczeństwa polskiego.

Autor artykułu, powołując się na okólnik ks. kardynała Verdiera, arcybiskupa paryskiego, który jakoby miał polecić księżom, obcej narodowości, przebywającym we Francji, by ograniczyli swoją działalność nauczycielską do uczenia tylko dzieci, nie znających dostatecznie swego języka ojczystego, a katolikom obywatelom zalecił, by łączyli się tylko w towarzystwach katolickich francuskich, pochwała kardynała Verdiera, że okólnikiem swoim poruszył jedną z najżywniejszych kwestyj, jaka w obecnej dobie nasuwa się społeczeństwu francuskiemu. Problem zmniejszenia się liczby urodzin we Francji nie datuje się wprawdzie od dzisiaj, lecz wskutek wojny światowej stał się obecnie szczególnie palącym. To też p. Gascoin stawia zarzut pod adresem rządu, iż zamalo dotąd czynił pod tym względem i zachęca sfery rządowe, by szły za przykładem, danym przez kardynała Verdiera.

Należy — powiada autor artykułu — systematycznie dążyć do tego, aby z pośród obywateli, przebywających we Francji, wybrać element najzdrowszy i asymilować go stopniowo. Należy w tym celu zmobilizować wszystkie siły, kościoły, prasę, szkoły, aby doprowadzić do wytkniętego celu. Elementy zaś sprzeciwiające się temu programowi, należy usunąć z Francji.

Duchowieństwo polskie i całe nasze wychodź-

two we Francji z przykrością dowiedziało się na tej drodze, że na jego narodowość, a szczególnie na młode pokolenie polskie we Francji czyni się zakusy i to ze strony władz kościelnych i społeczeństwa katolickiego. Dziennik paryski „L'Ami du peuple” znany zresztą jest ze swej niechęci do obywateli obcych. Przykrem jest, że autorytety kościelne we Francji poszły tą samą drogą. W świetle tych wywodów rozumie się także zarządzenie ostatnie rządu francuskiego, utrudniające obecnie polskim duszpasterzom przyjazd do Francji, o czym już pisaliśmy parokrotnie. Duchowieństwo polskie we Francji uważa sobie za zaszczyt, że uznano je za czynnik, sprzeciwiający się nie tylko demoralizacji wychodźstwa, ale także i jego wynarodowieniu.

Szkoda tylko, że władze nasze nie rozumieją powagi chwili, która wymaga bezwzględnej współpracy duchowieństwa z nauczycielstwem, a przez Związek Nauczycielstwa Polskiego we Francji na ostatnim zjeździe nauczycieli w Lille wręcz oświadczył, że współpraca taka jest niemożliwa. Związek nauczycieli polskich we Francji bierze w tej chwili na siebie ciężką odpowiedzialność wobec narodu. Na szczególne nie cale nauczycielstwo polskie we Francji jest zdania prezesa Związku, co z uznaniem podkreślić należy.

Całkowicie we Francji, którzy chcą gwałtem wynarodowić Polaków, powinni pamiętać, że tendencja asymilacyjna wytworza raczej element komunistyczny, tak bardzo zwalczany obecnie we Francji, oraz wzmożoną szereg sekularny.

Nowenna na intencję Ojczyzny.

Warszawa, 11. 11. (KAP.) Staraniem zrzeszeń religijnych i katolickich społecznych stowarzyszeń kobiecych odbędzie się w kościele P. Kanoniczek od 12. listopada do 20. listopada, codziennie o godz. 8-ej rano nowenna Mszy św. na intencję Ojczyzny.

Ostatni raport p. Dewey'a.

Warszawa, 10. 11. Ostatnie 12-te sprawozdanie amerykańskiego doradcy finansowego, zawierające również ogólny rzut oka na pracę p. Dewey'a w Polsce ogłoszone będzie w dniu 19-tym bm. w przeddzień jego wyjazdu do Stanów Zjednoczonych A. P.

Wybory w Austrii.

Wiedeń, 10. 11. (ATE.) Wczoraj odbyły się w Austrii wybory do parlamentu. Według dotychczasowych obliczeń, socjaldemokraci posiadają będą w przyszłym parlamencie 72 mandaty, czyli o 1 mandat więcej, niż poprzednio. Chrześcijańsko-socjalni stracili 7 mandatów i posiadają będą w nowym parlamencie 66 posłów. T. zw. blok Schöbena, grupujący żywioły średniej burżuazji, zdobył 19 mandatów. Stronnictwa, wchodzące w skład bloku, posiadały w poprzednim parlamencie o 2 mandaty więcej. Wreszcie nowa formacja wyborcza, lista Heimwehry, uzyskała 8 mandatów. W poprzednim parlamencie formacja ta nie miała żadnego mandatu.

Z niektórych okręgów nie nadeszły jeszcze ostateczne obliczenia, pomimo to powyższy rozdział mandatów uleść może tylko niewielkim zmianom.

Teror sowiecki.

W Moskwie rozstrzelano 9 wyższych urzędników rządu żywnościowego, dostarczających żywności dla armii. Według GPU, rozstrzelani mieli świadomości dostarczać produktów zepsutych, i w ten sposób spowodować szereg chorób w wojsku.

Walka o zboże.

Dwie wsie rosyjskie zbombardowane.

Ryga, 2. 11. (P. A. T.) Jak donosi „Latvis” przed kilku dniami w pobliżu sowieckiej granicy słychać było kanonadę artyleryjską i strzały karabinowe.

Obecnie zostało wyjaśnione, że do wsi Jelinskie i Dubkowskie przybył oddział żołnierzy w celu zabrania zbiorów, wobec tego, że mieszkańcy w swoim czasie nie chcieli dobrowolnie zboża wydać. Część żołnierzy odmówiła wykonania rozkazu i przeszła na stronę włościan.

Wzważy oddział artylerji i karabinów maszynowych zniszczyć wyżej wymienione wsie ogniem artyleryjskim. Miejscowego popa powieszono, a więć sześć włościan, a w tej liczbie kobiety i dzieci zostały zabite.

Aresztowania we Włoszech.

Lista 20 aresztowanych wybitnych antyfaszystów obejmuje m. in. byłych ministrów liberalno-prawicowych Bellotti i Soleri, znanego prawnika dr. Paris, który niedawno powrócił z zesłania, byłego redaktora „Corriere de la Serra” Roberti, byłego socjalistycznego burmistrza Mediolanu Filippetti, oraz wielu innych. Przewidywane są dalsze aresztowania.

Rozruchy robotnicze w Moskwie.

Berlin, 10. 11. (ATE.) „Socjalistyczny Wiestnik” donosi z Moskwy, iż wybuchły tam rozruchy robotnicze, wywołane wstrzymaniem wypłaty. Wskutek dotkliwego przesilenia finansowego, rząd sowiecki nie był w możności wyasygnować odpowiednich sum na wypłatę robotnikom. Administrację fabryk wypłacają wobec tego po 10 do 15 rubli miesięcznie, resztę zaś płacy zapisują na rachunek robotników w bankach sowieckich. Na fabrykach odbył się szereg burzliwych wieców. Robotnicy uchwaliли żądać wypłaty całkowitej należności, gnoząc strajkiem.

Zarazek raka.

Na posiedzeniu wiedeńskiego Towarzystwa Lekarskiego, lekarz polski dr. A. Edelmann, kierownik fundacji amerykańskiej dla zwalczania raka, zakomunikował, że udało mu się we krwi chorych na leukemję odkryć zarazek wywołujący prawdopodobnie tę chorobę.

Powódź we Francji.

Paryż, 10. 11. (ATE.) Straty wyrządzone przez powódź we Francji są bardzo duże. Piwnice domów paryskich, wybudowanych w niższych częściach miasta, stoją pod wodą. Mieszkańcy Saumur i Montjeau w pospiechu opuścili domy mieszkalne, obawiając się zalania domów przez wodę, której poziom bardzo szybko wzrasta. W Angers i Poitiers dzielnie zbudowane na nizinie stoją pod wodą, której poziom dochodzi do pół metra. Szczególnie duże szkody wyrządziły burze i powódź w północnych częściach Francji. Do portu La Rochelle zawinęły dwa parowce, szwedzki, i niemiecki, uszkodzone poważnie przez burzę.

Z ostatniej chwili

10-lecie niepodległości Państwa Polskiego. Leszno, 11. 11. Dziś o godz. 10.30 odbyło się w kościele farnym uroczyste nabożeństwo, odprawione z okazji 10-lecia odzyskania niepodległości. Po odśpiewaniu hymnu „Boże coś Polskę” udano się na Rynek, gdzie odbyła się defilada wojska, organizacji męskich i żeńskich P. W. kilku towarzyszów oraz uczni szkolnych. Sztandary narodowe wywieszono na gmachach urzędowych oraz na niewielu domach prywatnych.

Kłopoty Anglii.

Po Indjach Wschodnich Bliski Wschód.

Polityka kolonialna. Po opanowaniu sytuacji w Indjach przenosi się znowu punkt ciężkości w angielskiej polityce kolonialnej do krajów Bliskiego Wschodu, które stały się ostatnio terenem poważnych wydarzeń politycznych.

W Egipcie po dymisji gabinetu stronnictwa Wafd doszedł do władzy mąż zaufania króla Fuada Ismael Sidky Pasza, który rozwiązał parlament i od czerwca b. r. rządzi jedynie z ramienia króla. Zadaniem rządu Ismaela Paszy polegało na doprowadzeniu do porozumienia między Anglią i Egiptem do zawarcia traktatu przyznającego Egiptowi samodzielność a Anglii rządu w Sudanie i kontrolę nad kanałem Sueskim. O te właśnie punkty rozbiły się rokowania pomiędzy nacjonalistami egipskimi a socjalistycznym ministrem spraw zagranicznych, Hendersonem. Konflikt ten przerodził się w załazę konstytucyjną pomiędzy parlamentem a królem Fuadem. U podstaw tego konfliktu leży jednak kwestia stosunku Egiptu do Anglii. Wobec tego iż to nowe wybory podobnie jak wszystkie dotychczasowe, przyniosłyby zwycięstwo nacjonalistom, rząd egipski zmieniłby ordynację wyborczą na mocy dekretu króla. Zdało się, iż na decyzję Fuada wpłynęły wieści z Londynu o rosnących wpływach konserwatystów, zatem o możliwości powrotu do władzy Baldwin.

W Palestynie uległo położenie radykalnej zmianie na skutek oficjalnego oświadczenia rządu angielskiego, iż wycofuje się ze stanowiska zajętego przed 13. 1. w słynnej dekl. Balfoura. Deklaracja ta miała, jak wiadomo, urzeczywistnić nadzieje sjonistów i przyznać Żydom w Palestynie prawo do założenia własnej siedziby narodowej. Obecnie emigracja żydowska została całkowicie wstrzymana, a nadto zabroniono organizacjom żydowskim nabywania ziemi dla celów kolonizacji.

Mahometanie, Włochy — nafta. Co wpłynęło na tak stanowczy krok rządu Mac Donalda, który odbył niedawno podróż po Palestynie i manifestował swoje sympatie dla sjonizmu? Wpłynęło na to: 1) zeszłoroczne rozruchy arabskie, 2) chęć pozyskania tą drogą Mahometan indyjskich, żywo interesujących się losem swych braci w Palestynie, 3) rosnąca propaganda Włoch na terenie Ligi Narodów za oddaniem im mandatu palestyńskiego, o czym świadczyć może projektowana w grudniu podróż króla włoskiego do Jerozolimy, a wreszcie 4) nieodzowna we współczesnej polityce... nafta.

Irak. Tu dochodzimy do punktu, w którym problem palestyński wiąże się z problemem Iraku, od czerwca b. r. samodzielnego państwa, pretendującego do wejścia do Ligi Narodów. Na mocy umowy bagdadzkiej zrzeczoła bowiem Anglia protektoratu nad terytorium Iraku, zachowując jednak dla siebie prawo do utrzymania przez przeciąg 25 lat dwóch lotnisk wojskowych, oraz korpusu wojskowego dla ochrony niepodległości... Iraku. Decyzja ta podtyklowana była przede wszystkim względami na naftę. Do Iraku należy bowiem Mossul, najbogatsze podobno na świecie teryt. naftowe, którego eksploatacją ma się zająć wielki konsorcjum (Niemcy, Szwajcarja, Włochy) pod przewodnictwem angielskich finansistów. Konsorcjum to rozpoczyna budowę mactagów, które nafta będzie płynęła z Iraku do portów nad morzem Śródziemnym. Ale jakich? Anglia opowiadała się za Haifa, portem palestyńskim. Stąd zapewne tak pośpieszna decyzja Anglii za porzuceniem deklaracji Balfoura. J. B.

Trup uderza pięścią lekarza.

Wstrząsająca przygoda przytrafiła się w tych dniach jednemu z lekarzy paryskich, któremu polecono obdukcję zwłok mężczyzny, dostarczonych do Instytutu medycyny sądowej.

Lekarz rozpoczął sekcję od nacięcia szyi trupa dla odsłonięcia jednego z głównych sznurów nerwowych. W tej chwili trup podniósł rękę i całą siłą uderzył pięścią w twarz lekarza, który więcej z przerażenia, niż z bólu, stracił na kilka minut przytomność.

Gdy wreszcie odzyskał zmysły, ujrzał, że ręka trupa sierzcy wciąż tak, jak w chwili uderzenia. Rękę tą zdolano z wielkim trudem przywrócić do dawnej pozycji.

Nie ulega wątpliwości, że przy dotknięciu nerwu skalpelem nastąpił refleks, wywołujący ruch całej ręki u, poddanego obdukcji, którego śmierć była stanowczo stwierdzona.

kol. Dyszyńska — skarbniczka, kol. Maciejewska — bibliotekarz, kol. Szynkówna — gospodyni, kol. Maciejewska, kol. Michalak, kol. Krone — członkowie Zarządu i Komisji rewizyjnej. Na patrona „Bratniej Pomocy” zaproponowała młodzież p. dyr. Ramulita. Po uchwaleniu przez Walne Zebranie kilku ważnych spraw — objął Zarząd „Bratniej Pomocy” kierownictwo. Na pierwszym posiedzeniu Zarządu, które odbyło się w dniu 10 b. m., postanowił Zarząd działalność swą rozpocząć od rozprowadzania wniosków w sprawie udzielania pomocy materialnej i ułatwień muzycznych studjów szkolnych nowo do Szkoły wstępującym, a niezamierzonym koleżankom i kolegom, oraz postanowił uczcić rocznicę 70-lecia urodzin Misłrza I. J. Paderewskiego uroczystą, publiczną Akademią. Powstanie „Bratniej Pomocy Leszczyńskiej Szkoły muzycznej” wzięty jako zdrowy i młodzieży objaw, orientujący się w tem, że zadanem utalentowanego ucznia fachowej Szkoły muzycznej jest po za ściśmym wypełnianiem obowiązków szkolnych — wzbudzić, jak głosi odnośny punkt statutu Bratniej Pomocy: „wzajemną pomoc” uczniom i uczniom naszej pięknie rozwijającej się, muzycznej placówki. Na ręce Zarządu przesyłamy przeto serdeczne staropolskie „Szczęść Woże”!

Odpowiedzi redakcji.

N. N. Poniec. Dziękujemy uprzejmie za ciekawą korespondencję, którą chętnie byśmy zamieścili, gdyby nie osoba... Pamiętamy o położonych swego czasu przez ks. dr. Skrzydłewskiego zastrzeżeniach dla sprawy narodowej, kiedy występował jako gorący i nieustraszony patriota. Zresztą ocena obecnych wystąpień ks. dr. S. należy przede wszystkim do Władz Duchownych, które niewątpliwie wejdzie w tę sprawę nie omieszkając.

RAWICZ.

rz) Strzelanina na zebraniu Stron Narodowego. „Kurier Poznański” donosi, że w niedzielę, zwołane do stało za zaproszeniem zebranie przedwyborcze Stron nielwa Narodowego. Na zebranie, któremu przewodniczył p. adwokat Borkowski, przybyli kandydaci na posłów pp. Kawecki i Lusida. W czasie referatu p. Kaweckiego popadli się na sale strzelały rewolwerowe i kulturalne. Popadli, jaki w tej chwili powstał szybko zlikwidowano, poczem odprowadzono „Bole”. Kontynuując swe przemówienie p. Kaweckie zwrócił uwagę na groźbę całego kraju niebezpieczeństw, skoro są możliwe podobne napady na zebrania społecznych obywateli. Przemówienie przyjęło niemiłkaniem oklaskami i okrzykami na cześć listy 4 i marszałka Trajpczyńskiego.

Jarmarki w woj. poznańskim.

Rawicz. W środę, dn. 12-go listopada br. odbędzie się w tut. mieście jarmark na konie. Nowy Tomys. W czwartek, dnia 27 listopada 1930 r. odbędzie się w powiatowym mieście Nowym Tomysku jarmark krawczy i kółski. Spęd była i świn i powódł gruszkowej zarazy jest niedozwolony.

WIELKOPOLSKA.

w) Szamotały. (Strzelanina na wietu „Centra-lemu”). W dniu 8. bm. miał się tu odbyć przedwyborczy wiec Centrolewu. Z powodu gorszących warunków — bójki, która się zaraz na wstępie wywiązała wraz strzelaniną, policja musiała wiec rozwiązać.

w) Oborniki. (Wstrząsający wypadek w młynie). 7-letni Marjan Kalicki pracował w młynie wodnym w miejscowości Jaracz, gdzie był uczniem młynarskim u majstra Józefa Szewarka. W niedzielę popołudniu chłopiec udał się do młyna, aby naprawić popadłe światło elektryczne. Tu spotkał go straszny wypadek. Nagle zajęty przy naprawie światła został porażony prądem elektrycznym tak silnie, że stracił równowagę i wpadł wprost w tryby turbiny, będącej w ruchu. W tej chwili dały się słyszeć straszne krzyki mładożonę przez maszyny. Na to padł straszny majster, który widząc ciężko ranne go zarewował natychmiast pomoc. W szpitalu w Obornikach dokonano prowizorycznego opatrunku, stwierdzając, że ofiara strasznego wypadku jest formalnie poszarpana na całym ciele. Nieszczęśliwemu tryby urwały jedną nogę zupełnie, druga zaś rozdarła trzymała się jedynie na małym skrawku poszarpanej skóry. Poza to głowa była pocięta kilkakrotnie i prawa ręka złamana w dwóch miejscach. Rannego przesłano do karetki Pogotowia i odwieziono bezpośrednio do Poznania. Podczas drogi Kalicki chwilami odzyskiwał przytomność i wśród przeraźliwych jęków wołał rozdzierającym głosem do otaczających go samurajów: „Hannaki! — Panowie ratujcie mnie!” Po przewiezieniu do szpitala nieszczęśliwy zmarł o godzinie 10-tej wieczorem.

w) Wągrowiec. (Demonstracje). Wczoraj doszło do niepokoi, które trwały przeszło dwie godziny. W godzinach wieczornych przeszli ulicami miasta capstrzyk złożony z młodzieży szkolnej, kulejarzy i pocztowców z ulicą wychowanków do „Antoniowa” na czele. Publiczność wylała pochód okrzykami przebieganymi. Ody na rynku orkiestra zaczęła grać „pierwszą brygadę”, młodzież demonstracyjnie odpaszerowała. Zgromadzona publiczność w dalszym ciągu wznosiła okrzyki przeciwko B.B., na co policja zareagowała rozpadzeniem zebranych. Jedną osobę aresztowano. Wówczas tłum wyruszył przed miejscowe więzienie, gdzie wyważono drzwi, a następnie udano się przed redakcję miejscowego „Świata „sanacyjnego” „Głos wągrowiecki” i wybiło tam wszystkie szyby.

BYŁA KONGRESOWKA.

bk) Będzin. (Zbrodnia bandyty z B.B.S.) W niedzielę miał się odbyć w Łazach wiec B.B., na który przybył z Zawiercia sekretarz metalowców Ujanowski, działacz B. B. S. Ponieważ wiec nie doszedł do skutku, Ujanowski udał się do jednej z miejscowych restauracji, gdzie spotkał czterech członków P. P. S. C. K. W., których obrzucił obelgami. Ody ci nie pozostali mu wińli, wyłgali rewolwer, zasypując ich kulami. Wszyscy czterej zostali ciężko ranni. Są to Stanisław Gałęcki, Stefan Fugat, Bolesław Milanowski i Stanisław Kwiatkowski. Jeden z nich dogorywa w szpitalu.

MAŁOPOLSKA.

mp) Kraków. (Dwa pojedynki polityczne.) Ostatnie posiedzenie Rady miasta Krakowa znalazło swój epilog w sprawie honorowej. Na posiedzeniu tem dwaj radni miejscy z PPS. CKW. red. Haecker i dr. Rosenzweig wystąpili niezwykle ostro przeciw wiceprezydentowi miasta p. Wielgusowi, zarzucając mu między innymi, iż z jego powodu uniemożliwiono listę Centrolewu na powiat Krakowski. Wiceprezydent Wielgus wyzwał w sobotę obu radnych na pojedynki, przysyłając im sekundantów w osobach dr. Krzetuskiego i dr. Klimkiewicza. Wiadomość ta wywarła w mieście niemałą sensację.

mp) Kraków. (Wybuch w fabryce sody.) W fabryce sody Solvay w Borku Fałęckim w czasie przeprowadzania próby przy fabrykacji ługu nastąpił wybuch substancji ługowej o bardzo wysokiej temperaturze. — 10 robotników doznało ciężkich obrażeń.

SPRAWY GOSPODARCZE.

gp) Przelarg. Dnia 14. listopada br. o godz. 10-ej odbędzie się w Filii Wojsk. Zakł. Zaop. Lat. i Tab. w Poznaniu, ul. Solna 15. ograniczony przelarg na naprawę 85 sztuk maszyn do pisania i 1 maszynę do liczenia. Bliższych informacji udziela Izba Przem.

gp) Konkurencja włoskiego obuwia na rynku polskim. Import włoskiego obuwia do Polski przybrał w ostatnich czasach pomimo wysokich cel ochronnych bardzo duże rozmiary. Przyczyną tego jest fakt, że fabryki włoskie produkują i wysyłają do Polski butelki męskie wprawdzie dobre i ładne, ale bardzo ciężkie, ważące ponad 1.000 gr., wyzyskując to, że cło na obuwie ponad 1000 gr. jest niskie, ponieważ przyjmuje się, że jest to obuwie ludowe.

gp) W sprawie wzmocnienia wywozu polskiego do Ameryki. W dniu 12. bm. w środę, o godz. 8.30 wiecz. odbędzie się w Warszawie w lokalu Słow. Przedstawicieli Handlowych. Królewska 16, zebranie dyskusyjne, poświęcone omówieniu możliwości wzmocnienia eksportu towarów polskich do Ameryki. Referaty w tej sprawie wygłoszą pp. Cz. Linda-Lipacynska, konsul R. P. w Detroit oraz dr. Cz. Łukaszewicz, przedstawiciel syndykatu wydawców polskich w Ameryce.

GIEŁDA.

gp) Dziś dn. 11. 11. 30 r. kursy walut są następujące:	
Dolar amerykański	1 8 885-895
Funt angielski	1 43,17,5
Frank francuski	100 34,91
„ szwajcarski	100 172,45
Marka niemiecka	100 911,77
Guldenv. oduński	100 172,57

Z Poznania.

P) Demonstracje studenckie. W niedzielę przedpołudniem utworzył się na ulicy 3 Maja pochód młodzieży akademickiej i ruszył ku Placowi Wolności. Demonstranci nieśli symboliczne kukły, jak mandolinkę marjawiacką, żyda na szubienicy i wielką drewnianą trumnę z napisem „trumna IV. brygady”. W chwili, gdy się demonstranci znaleźli na Placu Wolności, wzniesiono okrzyki antyrządowe. Wówczas konna policja przypuściła szarżę, turbując szereg osób. Ponieważ demonstranci nie rozchodzili się, poczęło ich bezwzględnie rozprządzać; kilkunastu aresztowano. Przy Alejach K. Marcinkowskiego doszło do starcia między idącymi w tym kierunku demonstrantami a uczestnikami wiecu BB., którzy wyszli z sali kina „Metropolis”. Kilkaosobowe pobiło kijami. Demonstracje trwały do wieczora. Patrole policyjne uwiłają się po ulicach do godziny 11-tej w nocy. Szereg osób, w tem kilku studentów aresztowano.

P) Prof. Znamierowski skazany. Wczoraj w sądzie powiatowym odbył się termin publikacyjny w sprawie o zniewagę wytoczonej przez prof. U. P. dr. Józefa Kostrzewskiego przeciw prof. U. P. Czesławowi Znamierowskiemu. Przewodniczącą trybunału p. sędzia Długolecki ogłosił wyrok, skazując prof. Znamierowskiego na 3 dni aresztu. Publikacja wyroku odbyła się w przepełnionym szczelnie audytorjum. Niski wymiar kary został uzasadniony wnioskiem o zastępie oskarżyciela.

P) Z teatrów poznańskich. Teatr Wielki: 11. 11. „Casanova”. 12. 11. „Orlow”. 13. 11. „Carmen”. — Teatr Polski: 11. 11. wiecz. „Przeprowadzka”. 12. 11. „Przeprowadzka”. 13. 11. „Proszę wśród białych”. — Teatr Nowy Nowy 11. 11. „Zarząca przyniósł”. — Teatr Popularny: 11. 11. „Polacy w Ameryce”. 12. 11. „Polacy w Ameryce”. 13. 11. „Polacy w Ameryce”.

Z Warszawy.

W) Mianowania w wojsku. Generałowie brygady Dąb-Biernacki, Orlicz-Dreszer i Fabrycy zostali mianowani generałami dywizji. Generałami brygady zostali: dowódca Kopu ptk. Kruszeński, zastępca szefa sztabu głównego Kordjan Zahorski, dow. brygady kawalerji w Poznaniu Sergiusz Zahorski, dowódca I. dtw. pichoty legionowej Stanisław Skwarczyński i dowódca dyw. pichoty w Gnieźnie Tad. Malinowski. — Pułkownikami m. in. mianowano ptk. art. Józefa Becka, sprawującego obecnie funkcję ministra bez teki. — Zwraca uwagę niepotwierdzenie się wiadomości o mianowaniu generała ptk. Wiehawy-Długoszewskiego.

W) Szybka orientacja. Z Warszawy piszą nam: Przy ul. Miodowej wydarzył się wypadek, mający wszelkie pozory doskonałej anegdoty, w istocie jednak będący faktem, całkiem autentycznym. Na jednym z domów przy wymienionej ulicy rozpięty był cały szereg odców przedwyborczych Stronnictwa Narodowego. W pewnej chwili przybliżył się jakiś policjant, który począł je zdierać bez najmniejszych skrępow, trudno zresztą zgadnąć, z czyjej inicjatywy. Policjant zdzielił parę plakatów, gdy wtem nadszedł pewien student. Postępowaniem policjanta obrzucał go, boć przede niema zakazów prowadzenia propagandy przedwyborczej. Do zatargu powołał niejszego doprowadzić nie chciał, ale głowę miał nie od parady. Pomysł szczęśliwy przyszedł mu w tęg. Kiedy policjant odrywał afisze Stronnictwa Narodowego, nie zwracając na nie uwagi, student stanął obok niego i zaczął zrywać afisze sanacyjne. Policjant spostrzegł to odrzucił. Nie spodobało mu się postępowanie studenta. — A pan o tu robi? — zwrócił się z ostrym zapytaniem do niego. — Pomagam panu... — Odpierł ze spokojem zapytany. Policjant nie znalazł odpowiedzi i odszedł niepytny, nie mówszy już ani jednego odczew. S. Z.

W) Wywołana manifestacja studentów. Dnia 8. bm. odbył się na dziedzińcu Uniwersytetu wielki wiec młodzieży, przy udziale 3.000 studentów, zwrócony ostrzem swym przeciw prowokacjom niemieckim. Przemawiał rektor uniwersytetu oraz kilku studentów, przyczem odpiewano szereg pieśni narodowych. Następnie ruszył pochód złożony z 800 osób na miasto, aby zademonstrować przed konsulem niemieckim, mieszkającym się przy ulicy Pięknej. Policja jednak na Kruczej zamknęła ulicę kordonem zatrzymując i rozprowadzając pochód, jednak bez użycia broni. Następnie demonstranci udali się na Plac Marsz. Piłsudskiego, gdzie odpiewali „Rotę” przed grobem Nieznanego Żołnierza. Na mieście krążyły sprzeczne pogłoski, że w związku z demonstracją aresztowano podobno kilka osób. Pogłoszek tych jednak nie można było stwierdzić.

W) Odwodni trze okolic Warszawy. Na terenie t. zw. „mizny wawerskiej”, prowadzone są intensywne prace odwodniające; teren ten, obejmujący 4.000 ha, skutkiem niskiego poziomu, wielkiej obfitości źródeł i wód zaskórnych, oraz braku odpowiednich sztucznych odpływów, był zawsze zalagowany. Utworzenia specjalne w celu odwodnienia niziny wawerskiej „Spółka wodna obwodu wawerskiego”, korzystająca z zaszków ministerstwa robót publicznych, samorząd. województwa warszawskiego, oraz magistratu m. st. Warszawy wykonała już najważniejszą część robót na kanale głównym długości około 16 km., koszt tych robót wyniósł 1.400.000 zł. Pozostało jeszcze wykonać szereg kanałów odwodniających ogólnej długości 29 km. Ogólny koszt całkowitego odwodnienia niziny wawerskiej wyniesie 2.105.000 złotych.

W) Zaporobawanie na robotników Polskich do Francji. Jak się dowiadujemy ze źródeł urzędowych na miesiąc listopad zgłoszone zostało zapotrzebowanie na 1.414 robotników polskich do Francji. Zapotrzebowanie obejmuje: 710 robotników do rolnictwa, 615 do kopania węgla, 40 do kopania rudy, oraz 49 robotników do przemysłu. Kandydatów na wyjazd rejestrują państwowe urzędy pośrednictwa pracy.

Program „Radia Poznańskiego”

Środa, 12. listopada

7.15 Gazeta poranna R. P. 13.00 Sygnał czasu. 13.05 Koncert gramofonowy. 14.00 Komunikaty PAT. 14.05 Wzrost gieldy pieniężnej i zbożowej. 14.15 Komunikaty gosp. roln. 14.30 Kwadrans Tow. Ziemiaków Wielkopolskich. 15.50 „Dlaczego w Polsce skarżą się na podatek?” 17.15 Audycja dla dzieci. 17.45 Koncert gramofonowy. 18.15 „Główne linie polityki społecznej rządów pomajowych”. 19.00 Dodatek do gazety porannej R. P. 20.30 Koncert lekkiej muzyki. 22.00 Sygnał czasu. 22.15 Muzyka taneczna.

Program „Radia Warszawskiego”.

Środa, 12. listopada

11.40 Przegląd prasy krajowej. 11.58 Sygnał czasu. 12.10 Muzyka z płyt gramofonowych. 13.10 Komunikat meteorologiczny. 14.30 „Radjokronika”. 15.00 Komunikat gospodarczy. 15.35 Komunikat gospodarczy. 15.55 Komunikat handlowy. 16.00 Odczyt z dowodów. 16.15 Kwadrans dla najmłodszych. 16.45 Muzyka z płyt gramofonowych. 17.15 „General Władysław Zamoyski, w świetle swoich pamiętników”. 17.45 Koncert popularny. 18.15 „Główne linie polityki społecznej rządów pomajowych”. 19.00 Rozmaitości. 19.10 Skrzynka pocztowa rolnicza. 19.25 Muzyka z płyt gramofonowych. 19.35 Prasowy Dziennik Radjowy. 19.50 Muzyka z płyt gramofonowych. 20.00 Odczyt z dowodów. 20.15 Feljton. 20.30 Koncert solistów. 22.00 Feljton. 22.15 Płyty gramofonowe. 22.50 Komunikaty. 23.00 Muzyka taneczna.

ROZMAITOSTCI.

(—) Para małżeńska licząca 30 lat. W miejscowości Gosskórów na Węgrzech odbył się w tych dniach ślub, które ze względu na młody wiek obłubieńców, zgromadził liczne rzesze publiczności. Narzeczony liczył bowiem 16, narzeczona zaś 14 lat. Ślub odbył się w katolickim zborze.

(—) Jak powstał „cocktail”. Jak wiadomo, cocktail (ogon koguta) oznacza mieszaninę różnych gatunków i rodzajów napojów alkoholowych, jak jednak powstała ta dziwna nazwa, opowiada nam jedno z pism amerykańskich. Oto do przydrożnej gospody we wsi Elmsford, na drodze z Tarrytown do White Plains pod Nowym Jorkiem, przybył raz oddział żołnierzy pod dowództwem kapitana. Kawalerzyści zażądali wina. Ponieważ gospodarz wina nie posiadał, przyniósł co miał w piwnicy, t. j. gorzką wódkę, likier pomarańczowy i jedną butelkę szampana. Wówczas jowialny kapitan wpadł na pomysł, aby wszystkie te napoje zmieszać. Powlewał wszystkim do obszernego naczynia, mieszając następnie piórem z ogona koguta, któremu przed chwilą jeden z jego żołnierzy ukręcił łeb. Ubawieni kawalerzyści nazwali ten nowy napój napojem z pod ogona koguta, z czego powstała następnie popularna dziś nazwa „cocktail”. (wł)

WESOŁY KĄCIK.

Przed wiecem przedwyborczym.

— Wiece pamiętacie, jak podniosę prawą rękę, macie krzyknąć: „miej żyje!” A jak lewą, to „haiba!”

Po wieczorze...

— Kiedy brałem ślub z moją żoną kochałem ją tak bardzo, że bylibym ją zjadł.

— A teraz?

— Teraz żałuję, że tego nie zrobiłem.

Młode małżeństwo.

— Jak moglibyś żyć bezemnie? — pyta tkliewie młoda żona.

— Znacznie taniej — odpowiada lakonicznie mąż.

Cyganeria.

— Nie podoba mi się ten nowy kelner: wczoraj gdy wychodziłem z lokalu spojrzał na mnie, jak gdybym nie zapłacił.

— A ty co na to?

— Popatrzyłem na niego tak, jakbym zapłacił.

Urzędowa Cedula Gieldy Zbożowej i Towarowej

w Poznaniu

Poznań dnia 1. 11. 1930.

Warunki Handel hurtowy, paritet Poznań, ładunek wagi nowo, dostawa bieżąca za 100 kg.
„Ceny orientacyjne”
paritet Poznań

Zyto	17,75—18,25
Usośnienie spokojne	23,50—25,00
Usośnienie spokojne	19,00—21,50
Usośnienie spokojne	25,00—27,00
Usośnienie spokojne	17,00—19,00
Owies	29,00
Usośnienie spokojne	42,00—45,00
Usośnienie spokojne	10,50—11,50
Otreby żytnie	12,00—13,00
Otreby pszenne (grube)	14,00—15,00
Rzepak	43,00—45,00
Uroch Victoria	27,00—32,00
Ziemiaki jadalne	2,00—2,30

Ogólne usposobienie spokojne.
Ziemiaki fabryczne bez obrotów.

Popierając wytwórczość krajową, budujesz niezależność i potęgę gospodarczą i polityczną Polski!

Koniec działu redakcyjnego.

Redaktor naczelny: Stefan Machalewski.

Redaktor odpowiedzialny: Szymon Majewski.

Za dział ogłoszeń odpowiada: Stanisław Szal.
Redakcja otwarta od godziny 8-mej rano do 2-giej po poł. i od godz. 5-7 wiecz. — Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 1-2-giej po poł.

Członkami
Drukarni Leszczyńskiej Sp. z odp. ogr. w Lesznie

Kupując mydło i proszki „BLASK”

popierasz wyrób czysto polsko-katolicki

Wyroby marki „BLASK” nagrodzone zostają

Zwracać należy dokładnie na opakowanie z powodu licznych podobnych opakowań, które nie są naszymi fabrykatami. —

Wszelkie wyroby nasze oznaczone są wyraźnie słowem „BLASK”.

KINO PALACE - LESZNO - ULICA DWORCOWA

Dziś wielka premiera — znakomita para aktorów MARY PHILBIN i FRED MACKAYE w wstrząsającym dramacie życiowym p. l.

Wyspa skazańców czyli Port marzeń

Wzruszająca treść! Dziś początek o godz. 5, 7 i 9 wiecz. Szczyt przyzma i gry

Bank Ludowy

w Rawiczu
płaci najwyższe odsetki od wkładów.

E. Schaepe

LESZNO
Wolność 2. Telefon 316.
Farbiarnia
i chemiczna pralnia.

Szkoła tańców A. SZYKEGO

Zawiadamiam uprzejmie, iż pierwsza lekcja NOWEGO KURSU rozpocznie się w czwartek, dnia 13 b. m. w HOTELE POLSKIM.
Zapisy w czwartek, od godz. 6-9 wieczorem.

Bernardyny

10 tyg. stare i duży żelazny piec, natychmiast na sprzedaż. Leszno, ul. Komeniusza 45.

Duży pokój

dobrze umeblowany, z elektr. oświetleniem, w Lesznie, przy Ryńku, inteligentnemu pału wynajme. Adres wskaże eksp. „Głosu”.

Mieszkanie

2 pokoje i kuchnia, jest do wydzierżawienia. Czynsz za rok zgóry. Oferty piśm. pod Nr. 50 do eksp. „Głosu”.

Związek Automobilistów

filja Leszno.

Zebranie miesięczne

odbędzie się w środę, dnia 12. 11. 30 o godz. 9 wiecz. w lokalu p. liskiego. Z powodu bardzo ważnych spraw, przybycie wszystkich członków obowiązkowe. Sympatycy mile widziani.

Zarząd.

LICYTACJA PRZYMUSOWA.

W środę, 12 bm. o godz. 1 w południe sprzedam za gotówkę najwięcej dającym 40 uli z pszczołami świnie i 10 prosiąt, 1 konia, 1 krowę, 400 mtr. kw. desek sosnowych, 1 maszynę do miodu, 1 piec przenośny i 1 rower. Zbiórka kupujących w Maruszewie na drodze do Tworzanic

KOKOT, komornik sądowy, Leszno.

LICYTACJA PRZYMUSOWA.

W środę, dnia 12 bm. o godz. 3 popoł. sprzedam za gotówkę najwięcej dającym

1 dokart

Zbiórka kupujących w Luboni przed sądownictwem.

KOKOT, komornik sądowy, Leszno.

Pokój

dobrze umeblowany, z osobnym wejściem, dla pana lub pani, natychmiast lub od 15 b. m. do wynajęcia. Leszno, ul. Św. Mikołaja 1. l. o. lewo

OGŁOSZENIA w gazecie naszej są SKUTECZNE!!!

Agencje pozamiejscowe:

Rawicz: Polowinski i Igna, ul. Paderewskiego, Bojanowo: Adamczewski, Dworcowa: Smigiel, P. Sierant, Sienkiewicza 24, Gostyn: Kielmiski, Rynek: Poniec: Stefanski, Leszno: Krobak, A. Wiklinski, Wolczyn: W. Smoczyński, Kościelna nr. 1. Miejska Górka: Walenty Szynka, Rynek: Samowar: Wędek, fryzjer Jutowski: J. Ostrowski, Rynek nr. 9. Zbąszyń: M. Calitka, ul. Mała: G. Wójcik, ul. Wójcik: J. Wojciech, Pogorzela: Kos, drogeria, Rynek: Wielichowo: Dudziński, piekarnia: Dąbka p. Rawicz: R. Kowalski, Wronów: Dalaszyński, Zaborów: Szandra, Rynek: Matyja, Rynek: Włoszakowice: Wojtkowiak, piekarnia, Świątkowice: Kuchel, Krzyżów: Bol. Piliarczyk, Rynek: Osteczn: Szawelski, ulica Leszczyńska, Bukówiec Górny: Szymanski, piekarnia

TANIA JATKA

przy Rzeźni Miejskiej w Lesznie.

Jutro w środę, od godz. 8 rano sprzedaż mięsa wieprzowego mniejszościowego.

Chcesz być bogatym

tutaj szybko świnie prawdziwa Centralna Mielnicowska. Nic na tem nie stracie, tylko się wzbogacie. Zadać wszędzie tylko w oryginalnym opakowaniu, nigdy luzno. W Lesznie do nabycia: u pp. J. Chojnacki, drogeria, w firmie Thomas i Ska, K. Książniakiewicz, K. Cieślinski, Apteka pod Białym Orłem, Koszyński, drogeria. Wystrzągać się naśladownictw.

Poszukuję od 1. 12. 1930.

pokoju umebl.

z całkowitem dobrem urządzeniem, światłem i opalem, dla starszej osoby. Zgłoszenia piśm. z podaniem warunków do eksp. „Głosu” pod „Pokój dla starszej osoby”.

Za nadślanie tak licznych życzeń, tele ramów, kwiatów i prezentów w dniu ślubu naszego, składamy wszystkim, szczególnie Wielebni. ks. Proboszczowi Jutinerowi, ks. Wikaremu, Celnemu Golaszowi-Fryzjerskiemu w Lesznie oraz miejscowemu Kom. Śpiewu „Halka” za tak pięknie wykonany śpiew serdecznie

Bóg zapłać!

Ignacy Jakubiak z żoną Felcją z domu Stefana.

Z dniem 7 listopada or. otworzyłem

kancelarię adwokacką w Rawiczu.

Franciszek Dziak, adwokat, Rawicz, Rynek 6, tel. 95.

PIECYKI przenośne kaflowe, kafle, cegły, płyty szamotowe i szkło okienne poleca korzystnie

STEFAN SAMOLEWSKI, LESZNO

ościana 13/14.

Telefon 243

Przedpłata: Na poczet wraz z tygod. „Przyjacieł Rolnika”, „Ogniska Domowe”, dodatków powieściowych i dodatkami ilustrowanymi z odnośn. do domu przez listowego właściciela z opłatami pocztowymi wynosi kwartalnie 7,00 zł, miesięcznie 2,36 zł, w ekspedycji agenturach miesięcznie 2,00 zł, z odnośnieniem do domu 2,20 zł. Oddzielny numer: 15 groszy.

Ogłoszenia: Wiersz milin. 1 lin. na str. 6 lam, 20 groszy. Reklamy 1 lin. w dziele redakcyjnym 60 groszy. Najmniejsza ogłoszenie kosztuje 2,00 złote. Przy częstym powtarzaniu udziela się rabatu. Przy konkursach i dochodzeniach sądowych wszelkie rabaty odpada. Za telefoniczne podane ogłoszenia nie przyjmujemy odpowiedzialności. Konto bankowe: Bank Ludowy w Lesznie. Konto czekowe: P. K. O. Poznań 203736. Skrytka pocz. 22. W razie przesłania w zakładzie, spowodowanych wyższą siłą, strajków lub temu podobnych, wydawnictwo nie odpowiada za dostarczanie piśma a abonenci nie mają prawa do odszkodowania